

ОБРАЗ СУЧАСНИХ КИТАЙСЬКИХ УЧИТЕЛІВ МУЗИКИ В КОНТЕКСТІ ОСВІТИ «ІНТЕРНЕТ+»

THE IMAGE OF MODERN CHINESE MUSIC TEACHERS IN THE CONTEXT OF INTERNET + EDUCATION

Стаття присвячена актуальній проблемі образу сучасних китайських учителів музики в контексті освіти «Інтернет+». В інформаційну нову епоху всі носії інформації стали більш різноманітними, а канали отримання людьми інформаційних ресурсів – багаточисельними. Тому, для більш стійкого розвитку, учителі музики мають підвищувати професійну, інформаційно-комунікаційну, цифрову компетентності та сприяти формуванню останніх у здобувачів.

Метою даної статті є: на основі вивчення питань формування іміджу вчителя музики та навичок роботи з цифровою інформацією в університетській освіті музично-педагогічних фахівців на тлі «Інтернет+освіта», окреслити орієнтири для її подальшого розвитку.

У статті розкрито як функції музики змінювалися залежно політичної ситуації в країні, починаючи від правлячої функції династії Ся і Шан (ритуально-музична система) до сьогодення.

Уточнено, що вчителі музики несуть важливу соціальну відповідальність як носії та вихователі культури. Розкрито образ сучасних китайських вчителів музики в контексті освіти «Інтернет+» та зазначено, що в нинішню інформаційну епоху вони перебувають у положенні між традиційною моделлю освіти та моделлю освіти «Інтернет+».

Здійснено аналіз нормативної бази КНР, яка детермінує культивування розвитку інновацій «Інтернет+» та в контексті зазначеного, розкрито вимоги до сучасних вчителів музики.

У статті представлено, що інтеграція музичної педагогічної освіти з освітою «Інтернет+» може бути реалізована в таких трьох напрямках: професійна етика для вчителів, професійна компетентність у галузі музики, можливості цифрової інформатики.

Зроблено висновок про те, що сучасні китайські вчителі музики є спадкоємцями традиційної китайської музичної культури, практиками модернізації та реформи музичної освіти, а також розробниками традиційної моделі музичної освіти. У це інформаційне століття, сповнене викликів і можливостей, сучасні китайські вчителі музики активно виконують свої соціальні обов'язки і водночас сповнені безмежних надій на майбутній розвиток музичної освіти.

Окреслено перспективи подальших наукових розвідок, які полягають у дослідженні імплементації досвіду китайських педагогів щодо формування інформаційно-комунікаційної компетентності майбутніх фахівців мистецьких дисциплін у закладах вищої освіти України.

Ключові слова: освіта «Інтернет+», освіта вчителів музики, імідж учителя, музично-педагогічні фахівці, інформаційно-комунікаційна компетентність.

The article is devoted to the actual problem of the image of modern Chinese music teachers in the context of Internet+ education. In the information new era, all media have become more diverse, and the channels for people to receive information resources have become numerous. Therefore, for more sustainable development, music teachers should improve professional, information and communication, and digital competencies and promote the formation of the latter in students.

The purpose of this article is to outline the guidelines for its further development based on the study of the issues of forming the image of a music teacher and skills in working with digital information in the university education of music teachers against the background of "Internet + education".

The article reveals how the functions of music have changed depending on the political situation in the country, from the ruling function of the Xia and Shang dynasties (ritual and musical system) to the present day.

It is clarified that music teachers have an important social responsibility as carriers and educators of culture. The image of modern Chinese music teachers in the context of Internet+ education is revealed and it is noted that in the current information age they are in a position between the traditional model of education and the model of Internet+ education.

The author analyzes the regulatory framework of the People's Republic of China, which determines the cultivation of the development of Internet+ innovations, and in this context, the requirements for modern music teachers are revealed.

It is concluded that modern Chinese music teachers are the heirs of traditional Chinese musical culture, practitioners of modernization and reform of music education, as well as developers of the traditional model of music education. In this information age, full of challenges and opportunities, modern Chinese music teachers actively fulfill their social responsibilities and at the same time are full of boundless hopes for the future development of music education.

Prospects for further scientific research are outlined, which consist in studying the implementation of the experience of Chinese teachers in the formation of information and communication competence of future specialists in artistic disciplines in higher education institutions of Ukraine.

Key words: Internet+ education, music teacher education, teacher image, music and pedagogical specialists, information and communication competence.

УДК 378.016:[7:004.738.5]

DOI <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2023/61.1.23>

Му Веньлун,

аспірант кафедри освітології та інноваційної педагогіки Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

Постановка проблеми у загальному вигляді. «Інтернет + освіта» простежується на прикладі таких нормативно-правових документів КНР: «Проекту сучасної дистанційної освіти», «Плані

дій з відродження освіти в 21 столітті», випущеному Міністерством освіти КНР в 1998 році [5], Плані дій Міністерства освіти КНР «Інформатизація освіти 2.0» на період з 2018 по 2023 роки [6],

«Модернізація освіти Китаю 2035» [7], запуску «Національної платформи державних послуг для інтелектуальної освіти» (2022 р.) [8]. У лютому 2023 року в країні успішно проведено Всесвітню конференцію з цифрової освіти, а також «Цифрова освіта – це ключові питання, що стосуються музики» [8].

Музична освіта, будучи ключовим компонентом стратегічної мети сприяння цілісному розвитку учнів, є ключовим компонентом естетичної освіти. З іншого боку, музична педагогічна освіта дає основний імпульс для розвитку естетичної освіти. Під час підготовки фахівців музичного мистецтва особливо важливо дослідити розвиток іміджу вчителя в контексті освіти «Інтернет+». Серед найважливіших аспектів цього образу – професійна етика вчителя та здатність викладати за допомогою цифрової інформації, які закладені в сучасному образі вчителя музики.

Таким чином, визначена проблема є досить затребуваною та вимагає негайного її вирішення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить, що вивченню проблеми підготовки майбутніх музично-педагогічних фахівців у вищій освіті КНР приділяли належну увагу науковці, зокрема, теоретичні й практичні розвідки сучасних китайських учених присвячено таким питанням, як от: можливості музичної освіти в університетах в епоху «Інтернет +» (Хао Сінь) [16], (Ма Сянялань) [9], мета, роль, функції вчителя в інформаційну епоху (Сюнь Юань) [10], (Ян Вейчао) [11], імідж учителя музики в сучасному Китаї (Чжан Дешань) [12], обґрунтування змін в образі сучасного вчителя музики (Тянь Юй, Ден Лань) [13], зміна парадигми процесу навчання майбутніх фахівців мистецьких дисциплін в КНР в епоху «Інтернет +» та розкрито роль інформаційно-комунікаційних технологій у підготовці музично-педагогічних працівників (Му Веньлун, Чан Чжень) [1; 2] та українських науковців: організація змішаного навчання у підготовці майбутнього вчителя в Україні та КНР (Собченко Т.М., Ці Шень) [3], формування інформаційно-цифрової компетентності майбутніх учителів в освітньому середовищі педагогічного університету (Собченко Т., Ткачов А., Ткачова Н.) [4].

Мета даної статті – на основі вивчення питань формування іміджу вчителя музики та навичок роботи з цифровою інформацією в університетській освіті музично-педагогічних фахівців на тлі «Інтернет+освіта», окреслити орієнтири для її подальшого розвитку.

Виклад основного матеріалу.

I. Образи вчителів традиційної китайської музики

Існування будь-чого – це динамічний розвиток, і в процесі такого розвитку воно зберігає відносну стабільність. За 5000 років китайської історії образ учителя поступово формувалася, починаючи

з періодів Весни й Осені та Воюючих держав, а конфуціанство вплинуло на всю історію китайського феодального суспільства. Ідея навчання шляхом вибору найкращого та викладання відповідно до своїх здібностей також вплинула на розвиток образу традиційного китайського вчителя.

Учителі несуть важливу соціальну відповідальність як носії та вихователі культури. Функція музики змінювалася від політичної правлячої функції династій Ся і Шан (ритуально-музична система) до соціальної повчальної функції, яку пропагувало конфуціанство в період Весни і Осені («шість мистецтв»), а пізніше від династій Цинь і Хань до династій Мін і Цин, коли художня функція музики поступово вийшла на перший план. В історії китайської музичної освіти «усна традиція» була однією з найважливіших форм передачі знань, а в процесі музичної освіти вчитель відіграв роль «добродісного і шанованого» мудреця.

З погляду соціальної природи музики, традиційна китайська музична освіта слугувала культурним потребам суспільства того часу. Після Опійної війни 1860 року історія музичної освіти в Китаї вступила в новий період, новий початок в історії сучасної китайської освіти. Опійна війна спричинила зіткнення та обмін між західною та китайською культурами. Велика кількість літераторів і вчених стали на шлях порятунку та виживання. Це був також час, коли розвиток музики поступово увійшов в епоху «шкільних музичних пісень» [14]. Це була епоха «шкільної музичної пісні». Музична освіта також поступово розвивалася. Це покоління стало батьком-засновником майбутньої музичної освіти в Китаї, піонерами свого часу.

З розвитком історії та соціального прогресу 1994 року було опубліковано Закон Китайської Народної Республіки про вчителів. Він поступово визначив соціальні функції вчителів і стандартизував професійний імідж професії. У цей період імідж учителя також сягнув невеликого піку, а в серцях людей укорінився моральний образ «відданості, навчання та освіти».

Образ учителя в стародавньому, сучасному та новітньому Китаї розвивався, і різні історичні епохи дали педагогам різні історичні образи, а поняття «добродісний, мудрий і святий учитель» дійшло до наших днів.

II. Сучасні китайські вчителі музики в контексті освіти «Інтернет+»

Із розвитком соціальної економіки, настання інформаційної епохи Інтернету значно сприяло інтеграції інформаційних технологій Інтернету та освіти. Для того, щоб відповідати вимогам часу, з кінця 20-го століття і до сьогодення дня у 21-му столітті в КНР було розроблено велику кількість національних стратегій реформування освіти та досліджень за стратегією розвитку моделі «Інтернет+освіта». З настанням ери

5G і подальшим розвитком інтелекту ШІ було створено низку освітніх інформаційних продуктів (наприклад, National Smart Education Public Service Platform App, Rain Classroom App і т. д.) з використанням технології аналізу великих даних і розумних мобільних пристроїв як носіїв.

Сучасні китайські вчителі музики в нинішню інформаційну епоху перебувають у положенні між традиційною моделлю освіти та моделлю освіти «Інтернет+». У цей період учителі музики загалом прийняли зміни у використанні навчального обладнання в класі: епоха дошки, епоха «карткового» слайд-проектора, мультимедійного подіуму, підтримуваного комп'ютерними та інформаційними технологіями. Розглядаючи різні періоди використання навчальних засобів, очевидно, що трансформація засобів навчання є відображенням динамічного технологічного розвитку.

У результаті соціально-економічного та технологічного розвитку, навчальне обладнання, що використовувалося в музичному класі, «педальний орган», поступово перетворилося на електронні органи та фортепіано; обладнання для відтворення музики також розвивалося від «магнітофонів» до «CD». Обладнання для відтворення музики також еволюціонувало від «магнітофонів» до «CD-плеєрів» і «комп'ютерних аудіо- та відеоплеєрів». Навички, необхідні вчителям музики у використанні навчального обладнання в різний час, поступово вдосконалювалися та переходили відповідно до соціально-економічного та технологічного розвитку в різний час.

Настання ери 5G, прискорений потік інформації та інтеграція освіти «Інтернет+» спричинили необхідність для вчителів музики швидше та краще опановувати відповідні технології, щоб адаптуватися до вимог сьогодення. Це єдиний спосіб встигнути за нинішньою реформою освіти. Образ учителя музики в цю епоху має бути практиком і першопрохідцем на шляху музичної освіти «Інтернет+».

III. Інтеграція "III.Інтеграція "Інтернет + Освіта" в освіті вчителів музики

Музична педагогічна освіта – це ключ до підготовки низових учителів музики у вищих закладах освіти. Інтеграція музичної педагогічної освіти з освітою «Інтернет+» може бути реалізована в трьох напрямках:

1. Професійна етика для вчителів.
2. Професійна компетентність у галузі музики.
3. Можливості цифрової інформатики.

Варто зазначити, що ці три аспекти найбільш наочно демонструють образ учителя музики в умовах модернізації освіти. Так, у 2011 році Міністерство освіти опублікувало «Думки Міністерства освіти щодо активного просування реформи навчальних програм у педагогічній освіті» (далі – «Думки»), в яких було запропоновано «посилити

навчання вчителів професійній етиці та зробити Кодекс професійної етики для вчителів початкової та середньої школи обов'язковим курсом у педагогічній освіті».

У Стандартах навчальної програми педагогічної освіти (для пробного впровадження) ідеться про те, що вчителі мають дотримуватися концепції виховання людей, затвердити концепцію навчання впродовж усього життя, посилити відчуття практики та приділяти увагу реальним життєвим проблемам.

У 2022 році Міністерство освіти та вісім інших відомств випустили «План зі зміцнення вчителів у базовій освіті в нову епоху» [15]. У цьому документі пропонується, щоб педагогічна освіта «наполягала на тому, щоб етика вчителя стояла на першому місці, суворо впроваджувала перший стандарт етики вчителя і стиль вчителя, і сприяла тому, щоб вчителі викладали з етикою і утверджували себе з етикою» [15]. А також до 2035 року, щоб відповідати вимогам модернізації освіти, створити надійну систему педагогічної освіти високого рівня та вдосконалити механізм розвитку педагогічної освіти [там само].

У розділі, присвяченому професійній етиці вчителів, роздуми про «Інтернет+» полягають, по-перше, у зміцненні професійної етики вчителів, щоб краще адаптуватися до цілей модернізації освіти Китаю до 2035 року та спиратися на них; по-друге, у висуненні вимог до обізнаності вчителів щодо «цифрової інформатизації» та, найголовніше, у зміцненні їхньої ідентифікації з майбутньою моделлю освіти «Інтернет+», що матиме безпосередній вплив на процес модернізації освіти. Друга – це вимога до обізнаності вчителів щодо цифрової інформатизації і, найголовніше, до їхньої ідентифікації з майбутньою моделлю освіти «Інтернет+», що матиме безпосередній вплив на процес модернізації освіти.

Щодо професійної компетентності музично-педагогічних фахівців, то вона безпосередньо впливає на якість викладання та навчання. Для досягнення стратегічної мети розвитку зі створення системи викладачів високого рівня в рамках програми «Модернізація освіти Китаю 2035» особливо важливо підвищити професійну компетентність музично-педагогічних фахівців. Керівні принципи Національної програми з керівництва навчальним планом для бакалаврів музикознавства (педагогічної освіти) у закладах вищої освіти реалізуються, а також одночасно в них вносяться корективи у світлі реальної ситуації.

Педагогічні здібності вчителів музики також є ключем до якості викладання. Набуття педагогічних здібностей, окрім вивчення теоретичних предметів, таких як педагогіка та психологія освіти, повинно також поєднуватися з педагогічною практикою, роздумами про себе в педагогічній

діяльності та, таким чином, удосконаленням своїх педагогічних здібностей задля подальшого підвищення якості викладання в класі та кращого досягнення цілей викладання.

У педагогічній освіті вчителів музики насамперед необхідно вдосконалювати навички учителів, які здійснюють педагогічну діяльність, чия ідеологія, професійна та теоретична компетентність безпосередньо впливатиме на майбутніх музично-педагогічних фахівців. З огляду на це, педагогічну освіту вчителів музики можна поділити на дві частини: вдосконалення тих, хто здійснює педагогічну діяльність, і підготовка тих, хто ще не став формальним учителем музики.

Тому слід розуміти два аспекти освіти «Інтернет+», а саме: професійну компетентність у музиці та інформаційно-комунікаційну компетентність. Виходячи з цього потрібно акцентувати увагу на збільшенні навчання цифровим інформаційним технологіям в освіті, систематично вивчати «Цифрову грамотність для вчителів» і поступово підвищувати цифрову компетентність учителів музики.

30 листопада 2022 року Міністерство освіти КНР опублікувало та ввело в дію Стандарт галузі освіти Китайської Народної Республіки – Цифрова грамотність вчителів. У «Цифровій грамотності вчителів» представлено п'ять первинних вимірів, 13 вторинних і 33 третинних. У ньому систематично розглядаються питання розвитку та оцінювання цифрової компетентності вчителів, а також теоретичні знання та напрямки застосування цифровізації в освіті. Він являє собою своєрідний посібник з розвитку та вдосконалення цифрових компетентностей вчителів.

На шляху модернізації освіти навички вчителів у галузі цифрової інформатики є одним із найважливіших виразів їхнього іміджу та важливою допоміжною здатністю для розвитку їхньої викладацької та навчальної діяльності. Його мета - якнайкраще дати здобувачам можливість здобути предметні знання, розширити навички мислення й адаптуватися до вимог часу та стратегічних цілей розвитку модернізованої освіти.

Висновки. Сучасні китайські вчителі музики є спадкоємцями традиційної китайської музичної культури, практиками модернізації та реформи музичної освіти, а також розробниками традиційної моделі музичної освіти. У це інформаційне століття, сповнене викликів і можливостей, сучасні китайські вчителі музики активно виконують свої соціальні обов'язки і водночас сповнені безмежних надій на майбутній розвиток музичної освіти.

Отже, інтеграція музичної педагогічної освіти з освітою «Інтернет+» може бути реалізована в таких трьох напрямках: професійна етика для вчителів, професійна компетентність у галузі музики, можливості цифрової інформатики.

Перспективами подальших наукових розвідок є імплементація досвіду китайських педагогів щодо формування інформаційно-комунікаційної компетентності майбутніх фахівців мистецьких дисциплін у закладах вищої освіти України.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Му Веньлун. Роль інформаційно-комунікаційних технологій у підготовці музично-педагогічних працівників у процесі навчання у КНР. Новий колегіум. Вип.3 (108) 2022. С. 75–79. DOI: 10.30837/nc.2022.3.75
2. Му Веньлун, Ч.Чжень. Зміна парадигми процесу навчання майбутніх фахівців мистецьких дисциплін в КНР в епоху «Інтернет +». *Інноваційна педагогіка*. Вип.53. Т.1. 2022. С. 92–95. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2022/53.1.17>
3. Собченко Т.М., Ці Шень. Організація змішаного навчання у підготовці майбутнього вчителя в Україні та КНР. Науковий часопис НПУ ім. М.П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. 2021. Вип. 79. С. 113–117. DOI: 10.31392/NPU-nc.series5.2021.79.2.24
4. Собченко Т., Ткачов А., Ткачова Н. Формування інформаційно-цифрової компетентності майбутніх учителів в освітньому середовищі педагогічного університету. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота». 2022. Вип. 2 (51). С. 145–148. DOI: 10.24144/2524-0609.2022.51.145-148
5. 《21世纪教育振兴行动计划》“现代远程教育工程”进展报告（前言和前两部分）. http://www.moe.gov.cn/srcsite/A16/s7062/200309/t20030910_82288.html
6. 教育部关于发布《教育信息化2.0行动计划》的通知。教技〔2018〕6号。 http://www.moe.gov.cn/srcsite/A16/s3342/201804/t20180425_334188.html
7. 中共中央、国务院发布《中国教育现代化2035》。 http://www.moe.gov.cn/jyb_xwfb/gzdt_gzdt/201902/t20190223_370857.html
8. 教育数字化战略行动取得阶段性成果——国家智慧教育平台正式启动. 2022-03-29 来源：人民网 http://www.moe.gov.cn/jyb_xwfb/s5147/202203/t20220329_611601.html
9. 马香莲. “互联网+”时代教师专业发展的重新解构[J]. 现代教育技术, 2016,(6).
10. 荀源. 新时期基础教育教师培养的目的、内容与路径——基于中国教育现代化历程 2035 的教师培养内容分析[J]. 教师教育研究, 2019, 31 (2) : 8-14.
11. 杨伟超. 信息时代音乐教育中的教师角色定位[J]. Northern Music, 2015(10):206-206. doi:10.3969/j.issn.1002-767X.2015.10.171.
12. 张德山. 关于当代中国教师形象的实验探讨[J]. 景德镇中学学报, 2001, 16(1):67-69. doi:10.3969/j.issn.1008-8458.2001.01.015.
13. 田雨, 邓兰. 中国现代教师形象的变化: 历史、模式与启示[J]. 当代教师教育, 2021, 14(1):48-53.
14. 寿国. 校园音乐歌曲对当代音乐教育的影响和作用[J]. 艺术评论, 2022 (9) : 156-159.
15. 教育部等八部门关于发布新时期基础教育强师计划的通知。教师〔2022〕6号。 http://www.moe.gov.cn/srcsite/A10/s7034/202204/t20220413_616644.html
16. 郝欣. “互联网+”时代高校音乐教育的問題與可能吉林師範大學音樂學院, 吉林四平 136000. 2019|32(20) DOI.10.3969/j.issn.1004-9436.2019.20.095.